

Uputstvo za pripremu štampe

Nekoliko saveta za vrhunski kvalitet Vašeg štampanog materijala

Uvod

Pravilnom pripremom je gotovo moguće eliminisati sve greške koje bi mogle nastati tokom štampanja Vašeg materijala.

Da bi Vaš proizvod izgledao onako kako ste zamislili najbolje je da nam pripremu za štampu pošaljete u PDF formatu (Portable Document Format). Ova vrsta formata je zatvorena tj. ne omogućava bilo kakvu naknadnu izmenu i ne zahteva instalaciju fontova kao ni linkova do Vaših slika i ostalih aplikacija koje ste koristili prilikom izrade. Ukoliko nam date odgovarajući PDF fajl možemo u najkraćem mogućem roku početi sa štampom.

PDF fajlovi su standard u grafičkoj industriji i moguće ih je napraviti iz svakog programa za pripremu štampe. Najkompitabilniji PDF fajlovi se prave pri takozvanom štampanju u PDF (print). Za ovaj način pravljenja PDF fajlova morate imate instaliran Adobe Acrobat paket na Vašem računaru, on obično dolazi sa instalacijom drugih Adobe programa. Za podešavanje programa Adobe Acrobat najbolje je da kontaktirate stručno lice u našoj štampariji. Svrha podešavanja je dobijanje PDF fajlova po standardu koji odgovara opremi u našoj štampariji. Ukoliko nam pošaljete fajl koji nije napravljen po našem standardu možemo pokušati da odšampamo ali Vam ne garantujemo da neće doći do greške u procesu.

Fajl takođe možete snimiti kao PDF (Save as, Export, Publish to,...) ali pri tome morate pažljivo postaviti podešavanja i detaljno prekontrolisati dobijeni PDF (boje-CMYK ili Pantone, dimenzije, linkove, fontove...).

Da bi ste bili sigurni u ono što želite da dobije prilikom štampanja i da bi se isključila svaka mogućnost pojave greške molimo Vas da se pridržavate uputstva koja su ovde navedena. Naravno pre pravljenja samog PDF-a morate srediti dokument u programu u kojem radite. Fajl uvek treba praviti na tačnu dimenziju sa uračunatim prepustom, bez ikakvih oznaka (paseri, cejtne, klinovi i dr.). Montaža štampanih tabaka će biti uradjena u štampariji. Napominjemo da programi kao što su Word, Exel, Power point i slično nisu programi za pripremu štampe pa Vas molimo da nam ne dajete pripremu za štampu u tim programima. Ukoliko imate bilo kakvu dilemu u vezi pripreme za štampu najbolje je da nas kontaktirate.

Formati

Pre samog početka neophodno je da odredite tačan format pripreme. Za višestranične publikacije (knjige, časopise, brošure i sl.) ne treba koristiti pun format ili formate koje Vam nudi program (zbog samog procesa štampe i uklapanja na tabak) već ih odredite sami ili najbolje u konsultaciji sa nama.

Fotografije

Rezolucija slika ne sme biti manja od 300 dpi. Prihvatljivo je do 240 dpi, ali je 300 dpi optimalna vrednost.

Overprint

Ukoliko niste 100% sigurni u rezultat koji ćete dobiti korišćenjem ove opcije, bolje je nemojte koristiti. Objekat kojoj je zadat overprint štampa se bez bušenja pozadine. Ne štampa se na čistom papiru već preko pozadine koja je u fajlu zadata a samim tim se i vizuelni izgled odštampanog objekta ili slike menja. Ukoliko se belom objektu zada overprint, taj objekat neće biti odštampan. Overprint se koristi kod štampanja sitnih crnih slova ili tankih linija preko svetle pozadine.

Fontovi

Poželjno je da sav tekst pretvorite u krive jer u suprotnom može doći do gubitka određenih slova i pomeranja čitave pripreme. Ako postoji potreba da se nešto naknadno menja u samom fajlu ili ako nam dostavite otvoreni fajl obavezno nam snimate sve fontove koje ste koristili pri izradi fajla. Ako Vam je tekst samo u crnoj boji obratite pažnju da on bude podešen na K 100%, a nikako na C 100%, M 100%, Y 100%, K 100% ili neke druge vrednosti. Za tekst u crnoj boji ili neke druge objekte koji sadrže samo crnu boju obavezno koristiti opciju overprint. Za Bar kodove važi pravilo da se štampaju isključivo iz jedne boje i u vektorskom obliku. Naša preporuka je da sav tekst ne ubacujete u Photoshop ili slične programe iz razloga što je rasterizovan tekst uvek lošiji od vektorskog čak i u visokoj rezoluciji.

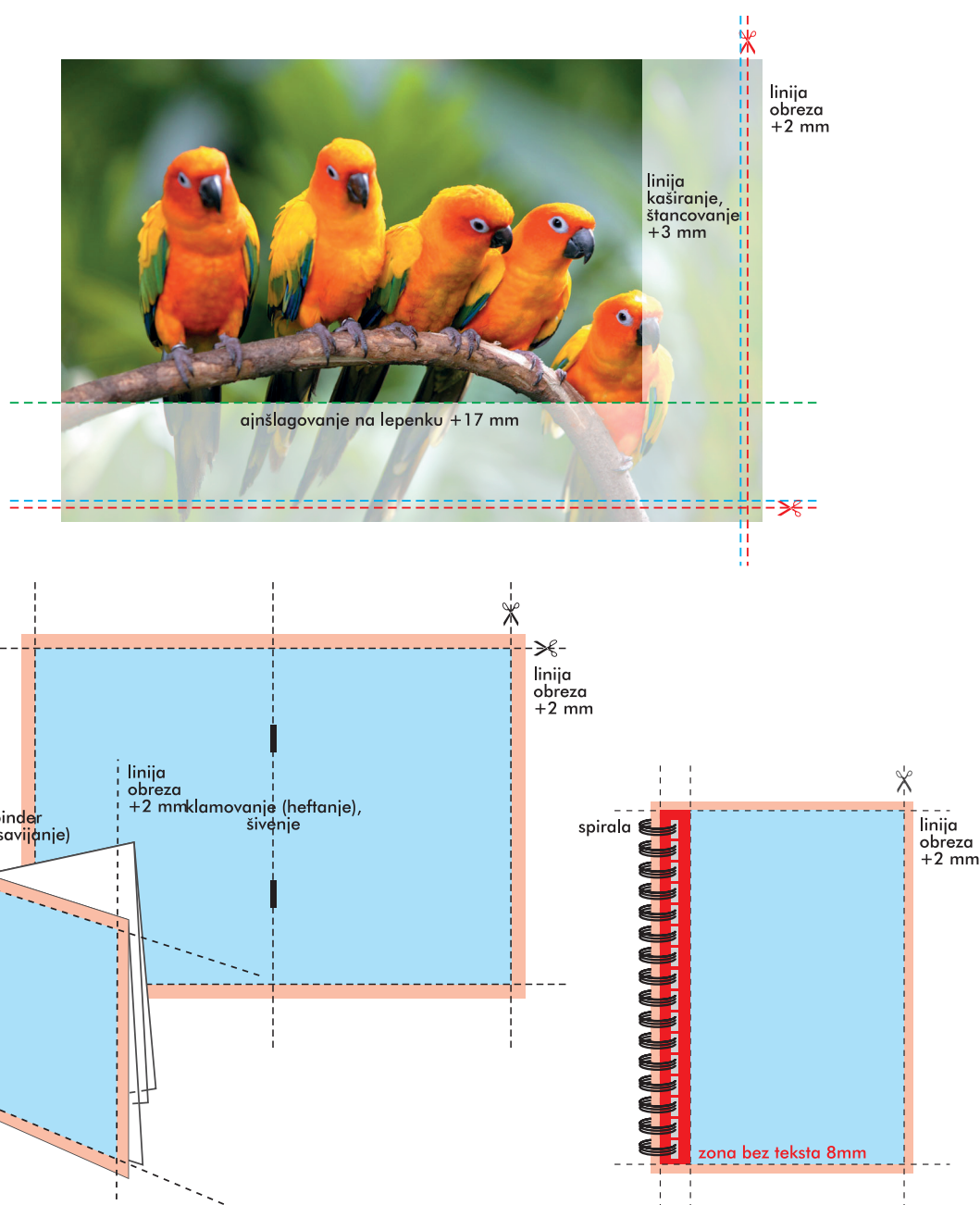
Vektorski oblik

Rasterizovan oblik

Prepust (margo)

Prepust za sve standardne artikle treba da bude 2 mm (letak, pozivnica, vizit karta, poster,...). Za proizvode koji se kaširaju ili štancuju prepust treba da bude 3 mm (fascikla, wobblers, henger,...). Za proizvode koji se ajnšlaguju na lepenku prepust treba da bude 17 mm.

Kod brošura, kataloga,... prepust je određen tipom poveza. Za povez binderom ili klamerom prepust se ostavlja sa svih spoljnih strana, a na dodiru dve stranice prepust treba da bude 0. Veoma je bitno da tekst i ostale objekte koji treba da budu vidljivi udaljite od linije reza najmanje 3 mm. Sve strane brošure, kataloga,... dostaviti u jednom PDF fajlu sa redosledom po kome treba da budu odštampane. Korice dostavite u posebnim fajlovima K1, K2, K3, K4 i u petom fajlu samu riknu.

Alati

Alati se dostavljaju u posebnom dokumentu (prazna stranica samo sa linijom alata) kome je dimenzija i pozicija ista kao i u dokumentu u kom je dostavljena priprema. Alat treba da bude urađen na tačnu meru, što pedantnije da bi se izbegle eventualne greške.

Uv lak, blindruk, zlatotisak,...

Kao i kod alata UV lak, blindruk, zlatotisak,... mora biti savršeno pozicioniran i postavljen kao posebna Spot boja u posebnom layer-u.

Obratite pažnju!!!

Hairline su linije nedefinisane debljine, zbog toga je potrebno da sami odredite debljinu linije, a da kao najtanju koristite 0.1 mm.

Ukoliko koristite transparencije obavezno rasterizujte (Rasterize ili flatten transparency) i njih i sve objekte na koje utiču. Ako se ovaj uslov ne ispoštuje ne možemo garantovati da će izgled odštampane aplikacije u potpunosti odgovarati monitorskom prikazu pripreme.

Za korisnike Corel Draw-a

Izbegavati rotiranje slika (specijalno eps), pravljenje shadow, blend, lens i drugih efekata jer mogu da dovedu do problema i drugih neočekivanih rezultata. Pomenute operacije se mogu odraditi u Photoshop-u, snimiti i tako izrotirane ili sa efektima importovati u Corel. Ti efekti nisu podržani u standardu softvera koji se koristi u procesu za izradu ploča. Naš predlog je da se svi efekti rasterizuju pre pravljenja PDF-a.

Ukoliko nam ipak dostavite otvoren fajl (Corel, InDesign, ilustrator,...) uz njih obavezno snimiti sve fontove, linkove koji su korišćeni pri izradi ili sav tekst pretvoriti u krive i slepiti slike u fajlu.

Ovo uputstvo je formirano u cilju dobijanja što kvalitetnijeg odštampanog proizvoda.